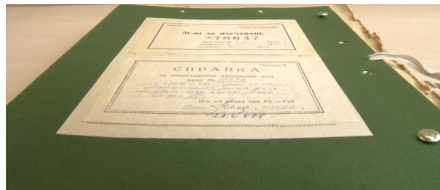

Написано от Христо Христов
Вторник, 14 Май 2013 18:23

Само ден след предсрочните парламентарни избори инициативен комитет, сформиран от военни разузнавачи ветерани, поиска да бъде отменен закона за досиетата. В броя си от понеделник, 13 май 2013 г., в „Дума“ даде гласност на обръщение на Инициативен комитет за защита правата на военните разузнавачи до президента Росен Плевнелиев. Инициативата е подкрепена и от Съюза на офицерите и сержантите от запаса и резерва.

В обръщението до държавния глава се иска законът за досиетата да бъде отменен или да бъде изменен така, че от него да отпадне всичко, свързано с [Разузнавателното управление на Генералния щаб](#) (РУ-ГЩ) на Българската народна армия

Военните разузнавачи, работили по време на комунистическия режим в НРБ, искат още комисията по досиетата „да бъде разформирована като ненужна и вредна“.

Те смятат, че функциите ѝ могат да се поемат от Института по история на БАН, катедрата по военна история във военната академия „Раковски“, Държавния архив и архивите на служба „Военна информация“ (съвременното военно разузнаване, б.а.).

В обширната публикация във в. „Дума“ е цитирано мнението на о. р. ген-майор Чавдар Калайджиев, председател на Инициативен комитет за защита правата на военните разузнавачи. Според него законът за досиетата „е създаден от професионално добре подготвени дезинформатори, които не се гнусят от използването на най-долнопробни лъжи и инсинуации. Техните цели явно не се изчерпват с подлагането на дискриминация на военното разузнаване, а са насочени към компрометиране на цялата

Написано от Христо Христов
Вторник, 14 Май 2013 18:23

армия без да щадят националната ни чест и достойнство”.

Самият генерал от резерва е дългогодишен кадър на военното разузнаване по време на комунизма. Чавдар Калайджиев е роден през 1926 г. с. Ястребино, област Търговище. Завършил е ВНВУ „Васил Левски” и ВА „Г. С. Раковски”. Агентурната си подготовка получава във Военно-дипломатическата академия в Москва, ковачница на кадри на съветското Главно разузнавателно управление (ГРУ) на съветската армия. В РУ-ГЩ Калайджиев служи над 40 години (1950-1991). Бил е началник на отдел „Кадри” на военното разузнаване. Дълги години е зам.-началник на РУ-ГЩ, от която длъжност е освободен през 1991 г. В продължение на 10 години е резидент на военното разузнаване във ФРГ.

Изложението на оглавявания от Калайджиев комитет е изпъстрено с обвинения срещу комисията по досиетата. В обръщението до държавния глава и върховен главнокомандващ военните разузнавачи ветерани твърдят, че комисията се финансира от държавния бюджет, но е единственият орган в държавата, който не се отчитал пред никой (комисията се отчита по закон на всеки 6 месеца с доклад пред Народното събрание, б.а.). Друго невярно твърдение е, че по закон всеки има право да се защити пред съда, но това не можело да стане, тъй като документите „целият доказателствен материал е монополно притежание на комисията” (самата комисия известява всеки гражданин, чиято принадлежност към комунистическите тайни служби е разкрита и му осигурява безпрепятствен достъп до документите за него, б.а.).

„На практика военни-разузнавачи са лишени от правна защита, парламентарния контрол се превръща във формалност, а комисията под досиетата се поставя над всички държавни институции – правителство, президентство, прокуратура и съд”, жалват се ветераните от военно разузнаване.

Калайджиев дори обвинява комисията в пристрастност за издадения през 2012 г. от нея [документален сборник за военното разузнаване при комунизма](#), базирано на първите публично разкрити документи за дейността на Разузнавателното управление на Генералния щаб на БНА, потвърждаващи неговата пряка подчиненост на висшето комунистическо ръководство в лицето на Политбюро на ЦК на БКП, а в оперативно-агентурен план на съветското ГРУ.

Изложението показва, че военните разузнавачи ветерани не познават добре

Написано от Христо Христов
Вторник, 14 Май 2013 18:23

българското законодателство, тъй като президентът Росен Плевнелиев, към когото се обръщат за съдействие, няма законодателна инициатива. Още повече преди по-малко от месец [той публично задължи служба „Военна информация” да предаде своите архиви на комисията по досиетата,](#) заради неоснователното протакане, което вече продължава няколко години.

Законът за досиетата беше приет през декември 2006 г. при постигане на политически консенсус между тройната коалиция в лицето на БСП, ДПС и НДСВ и от другата страна – тогавашната парламентарна опозиция.

Това не е първата атака срещу закона за досиетата и комисията. През 2010 г. издателката Светлана Шаренкова и бившият началник на Шести отдел на Шесто управление на ДС за борба с идеологическата диверсия Димитър Иванов, подкрепени от няколко асоциации на бивши кадрови служители от Държавна сигурност, се опитаха да убедят националният омбудсман Гиньо Ганев да сезира Конституционния съд. Целта им беше законът за досиета да бъде обявен като противоконституционен с мотива, че уврежда имената на сътрудниците на ДС и други обвинения. Омбудсманът обаче отхвърли тяхното становище.

В началото на 2012 г. по дело срещу комисията от страна на [агента на ДС Стоян Сталев,](#) дипломат по времето на СДС и министър на външните работи в служебния кабинет на Софийски, [състав на Върховния административен съд](#) безпрецедентно и в разрез с установената съдебна практика сезира Конституционния съд за обявяване на ключови разпоредби от закона за досиетата. С единодушно решение обаче 12-те конституционни съдии [отхвърлиха иска и потвърдиха](#) обществената значимост на закона за досиетата и законовата дейност на комисията.

През есента на 2012 г. Народното събрание отхвърли [законопроект на депутата от БСП Румен Петков,](#) с който се предлагаше това, което днес искат и военните разузнавачи ветерани – от закона за досиетата да отпадне военното разузнаване. Самият Петков бе в конфликт на интерес, тъй като брат му бе спрял за военно аташе в Украйна, след като комисията по досиетата

Написано от Христо Христов
Вторник, 14 Май 2013 18:23

го разкри като сътрудник на РУ-ГЩ.

При сегашната конфигурация на новото 42-ро Народно събрание обаче не е никак изключено едно от първите неща, които да предприе БСП, е да потърси подкрепа от ДПС и „Атака“ за ревизия на закона за досиетата или за ограничаване на правомощията на комисията по досиетата.

Подобен ход беше първото нещо, което бившите комунисти направиха при благоприятна политическа конфигурация в парламента. През пролетта на 2002 г. те не се поколебаха да [отменят закона за досиетата](#), с който от 2001 г. за първи път под огласяване бяха поставени не само сътрудниците на ДС, но и тези на разузнавателните служби на БНА. Тогава с гласовете на БСП, ДПС и НДСВ законът беше отменен, а комисията „Андреев“ закрыта.